

**Posudek na diplomovou práci Lucie Stupkové
na téma
„Trestněprávní ochrana oběti domácího násilí“**

Rozsah diplomové práce: 79 stran vlastního textu

Datum odevzdání práce: 10. 4. 2015

1. Aktuálnost tématu:

Domácí násilí je závažným společenským fenoménem, který je u nás předmětem hlubší pozornosti odborné veřejnosti teprve od konce devadesátých let. Úsilí vyvíjené za účelem ochrany obětí domácího násilí a předcházení tomuto jevu se projevuje v postupném vytváření řady preventivních aktivit, k nimž patří i nástroje trestněprávní. Hlubší zkoumání povahy domácího násilí a odpovídajících trestněprávních institutů, které mají přispět k účinnější ochraně jeho obětí, je tedy velmi aktuální.

2. Náročnost tématu:

Zpracování tématu vyžaduje interdisciplinární přístup. Základním předpokladem je náležitá znalost kriminologických, psychologických a sociologických aspektů problematiky. Zároveň je nezbytné, aby diplomantka byla důkladně obeznána s problematikou trestněprávní, a to včetně jejích širších souvislostí. Diplomantkou zvolený komparativní způsob zkoumání některých otázek je spojen s nároky na hlubší orientaci ve vybrané zahraniční, konkrétně slovenské, právní úpravě.

3. Hodnocení práce podle stanovených kritérií:

Cílem předložené práce je podat komplexní přehled o vývoji a současném stavu trestněprávní ochrany obětí domácího násilí, na jeho podkladě zhodnotit, zda je možno platnou právní úpravu považovat za dostatečnou, a v případě negativního závěru uvážit případné změny právní úpravy, které by mohly dosavadní ochranu obětí domácího násilí zefektivnit (srov. formulaci cílů práce na str. 6). Vytýčený cíl práce odpovídá společenské potřebě.

Práce je přehledně uspořádána. Výklad je rozčleněn do čtyř kapitol, úvodu a závěru a doplněn seznamem použitých pramenů a celou řadou příloh. Jednotlivé kapitoly jsou navíc vnitřně velmi podrobně členěny, což usnadňuje orientaci v textu.

Práce je založena na vhodné systematické. Její východisko tvoří objasnění kriminologických aspektů problematiky, zejména pojmového vymezení domácího násilí, jeho druhů a příčin a problému typologie pachatele a oběti domácího násilí. Na tento výklad navazuje charakteristika vývoje české právní úpravy v oblasti domácího násilí, mapující jeho hlavní milníky. Těžiště práce je v rozboru hmotněprávních (kapitola třetí) a procesněprávních (kapitola čtvrtá) institutů významných pro ochranu obětí domácího násilí. Hmotněprávní rozbor je zaměřen na skutkové podstaty trestných činů typických pro domácí násilí a na problémy sankcionování jejich pachatelů. Procesněprávní analýza zahrnuje širokou oblast otázek od tradičních či „zaběhnutých“ (např. problémů dokazování spojených s právem odepřít svědeckou výpověď, problémů trestního stíhání souvisejících s dispozičním právem oběti) až po nejnovější (např. právo oběti na prohlášení o dopadu trestného činu na její dosavadní život nebo předběžná opatření ukládaná podle trestního řádu). V závěru jsou pak shrnuty hlavní myšlenky práce. Diplomantka v něm hodnotí efektivitu zkoumaných

trestněprávních institutů při prevenci domácího násilí a uvádí rovněž některá doporučení, která mohou přispět k účinnější ochraně jeho obětí.

Po metodologické stránce se práce opírá o studium poměrně širokého okruhu odborné literatury, judikatury a internetových zdrojů. Diplomantka v práci zúročila i své osobní zkušenosti z práce s oběťmi v Bílém kruhu bezpečí. Způsob nakládání s použitými prameny odpovídá stanovené normě.

Po obsahové stránce považují práci za velmi hodnotnou. Diplomantka v ní zdařile rozebrala celou škálu trestněprávních nástrojů určených k ochraně obětí domácího násilí a příležitostně poukázala na některé jejich nedostatky (srov. např. doporučení týkající se výstižnější formulace skutkové podstaty trestného činu nebezpečného pronásledování na str. 44 a 78, které se opírá o komparaci se slovenskou právní úpravou). Diplomantce je na místě přitakat i v tom, že problémy spojené s ochranou obětí domácího násilí nespočívají povětšinou v platné právní úpravě, nýbrž ve způsobu jejího uplatňování v praxi.

Práce je psána kultivovaným stylem a také po formální stránce je na patřičné úrovni.

4. Otázka k obhajobě:

Terapeutické programy pro pachatele domácího násilí a současné možnosti jejich využití při výkonu trestů.

5. Práci doporučuji k obhajobě.

6. Navržený kvalifikační stupeň: výborně

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.
vedoucí diplomové práce

V Praze dne 11. 4. 2015